

Voorgenomen ontslag van een zieke burgerlijk ambtenaar van het ministerie van Defensie wiens verklaring van geen bezwaar is ingetrokken vanwege een veroordeling voor huiselijk geweld. De commissie adviseert geen uitvoering te geven aan dit voorgenomen ontslag, maar de ambtenaar over te dragen aan het Dienstencentrum Re-integratie nadat de bedrijfsarts zijn resterende arbeidsmogelijkheden heeft vastgesteld.

Advies

Adviesaanvraag nr. ABB/2015/11558

Verzoeker: de Minister van Defensie

1. Feiten en procesverloop

De heer XXXX (hierna: de ambtenaar) is sinds 13 september 1971 werkzaam bij het ministerie van Defensie, aanvankelijk op basis van een arbeidsovereenkomst naar burgerlijk recht en sinds 1 oktober 1985 op basis van een ambtelijke aanstelling. Hij heeft achtereenvolgens de functies vervuld van eerste magazijnbediende en medewerker goederenbehandeling. De laatstgenoemde functie, die hij laatstelijk vervulde bij [naam dienstonderdeel], is gewaardeerd op schaal 3.

Op 24 november 2011 is de ambtenaar door de rechter veroordeeld tot 62 dagen gevangenisstraf, waarvan 60 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar, en 50 uur werkstraf subsidiair 25 dagen hechtenis wegens mishandeling van zijn partner en kind, meermalen gepleegd. Op 9 december 2011 is deze veroordeling onherroepelijk geworden.

Vanaf 20 januari 2014 was de ambtenaar medisch ongeschikt zijn functie te vervullen.

Bij brief van 23 oktober 2014, kenmerk DIS201400166359, heeft verzoeker, voor deze de Secretaris-Generaal, aan de ambtenaar het voornemen bekendgemaakt om zijn verklaring van geen bezwaar van het veiligheidsmachtigingsniveau C in te trekken vanwege de veroordeling van 24 november 2011.

Vanaf 5 november 2014 heeft de ambtenaar zijn werkzaamheden gedurende zijn volledige werktijd hervat, maar was hij op medische gronden niet volledig inzetbaar.

Bij brief van 13 november 2014 heeft de heer YYYY, advocaat te Beverwijk, de zienswijze van de ambtenaar kenbaar gemaakt op het voornemen van 23 oktober 2014.

Met ingang van 1 januari 2015 heeft de ambtenaar zijn arbeidsduur met gebruikmaking van de PAS-regeling teruggebracht tot 26 uur per week, verdeeld over drie werkdagen.

Op 10 februari 2015 heeft de arbeidsdeskundige mevrouw ZZZZ van het ministerie van Defensie een arbeidsdeskundig rapport uitgebracht. Volgens dit rapport is de ambtenaar als gevolg van functionele beperkingen voor ten minste 70% ongeschikt voor zijn functie en valt vanwege zijn uiterst marginale kansen op de arbeidsmarkt en de zeer lange duur van zijn dienstverband uit hoofde van goed werkgeverschap van het ministerie van Defensie te vergen om hem tot de pensioengerechtigde leeftijd te werk te stellen in aangepaste werkzaamheden.

Op 19 februari 2015 is de ambtenaar onder protest ziek gemeld door zijn leidinggevenden. Sindsdien heeft hij niet meer gewerkt. Op 25 juni 2015 heeft de ambtenaar zichzelf ziek gemeld. Deze datum heeft door annulering van de ziekmelding van 19 februari 2015 te gelden als de eerste ziektedag.

Op 14 juli 2015 heeft de ambtenaar met bijstand van zijn echtgenote en van mevrouw AAAA van de Vakbond voor Burger- en Militair defensiepersoneel VBM (hierna: de gemachtigde) een gesprek gevoerd over zijn re-integratie met de P&O-adviseurs BBBB en CCCC. In dit gesprek heeft de ambtenaar blijk gegeven van een zekere weerstand om te re-integreren bij het ministerie van Defensie. Deze weerstand houdt verband met de ziekmelding van 19 februari 2015 en het door de ambtenaar ervaren gebrek aan personeelszorg na die ziekmelding.

Bij brief van 26 augustus 2015, kenmerk DIS2015000200, heeft verzoeker, voor deze de Secretaris-Generaal, de verklaring van geen bezwaar van de ambtenaar definitief ingetrokken, niettegenstaande diens schriftelijke zienswijze van 13 november 2014.

Op 31 augustus 2015 heeft de bedrijfsarts een probleemanalyse opgesteld van het ziekteverzuim van de ambtenaar. Blijkens deze analyse zijn de oorzaken hiervan zowel gelegen in de arbeidsverhouding als in de persoonlijkheid van de ambtenaar, is zijn re-integratie nog niet mogelijk en is het einddoel hiervan mede afhankelijk van het voortduren van de intrekking van zijn verklaring van geen bezwaar.

Bij brief van 5 oktober 2015 heeft de gemachtigde van de ambtenaar namens deze op nader aan te voeren gronden bezwaar gemaakt tegen het besluit van 26 augustus 2015.

Bij e-mail van 27 oktober 2015 heeft de gemachtigde van de ambtenaar namens deze een schriftelijke zienswijze ingediend inzake zijn voorgenomen schorsing.

Bij brief van 29 oktober 2015 heeft de gemachtigde van de ambtenaar het bezwaar van 5 oktober 2015 voorzien van gronden.

Bij besluit van 29 oktober 2015, kenmerk CZSK 2015008336, is de ambtenaar met ingang van dezelfde datum ontheven uit zijn functie en geschorst in zijn ambt. Tegen dit besluit zijn door of namens de ambtenaar geen rechtsmiddelen ingesteld.

Op 23 november 2015 heeft de senior P&O-adviseur BBBB schriftelijk verklaard dat er binnen het organisatieonderdeel [naam dienstonderdeel] van het ministerie van Defensie voor de ambtenaar geen functie beschikbaar is waarop hij zonder verklaring van geen bezwaar kan worden geplaatst. Op dezelfde dag heeft de voornoemde P&O-adviseur de ambtenaar voor externe arbeidsbemiddeling aangemeld bij de Begeleidings- en Bemiddelingsorganisatie Defensie (hierna: BBO).

Bij brief van 22 december 2015, kenmerk BS2015022393, heeft verzoeker, voor deze de Hoofddirecteur Personeel, de commissie verzocht om advies over een voorgenomen ontslag van de ambtenaar als bedoeld in artikel 125e van de Ambtenarenwet.

Bij e-mail van 20 januari 2016 heeft de gemachtigde van de ambtenaar het secretariaat van de commissie enkele bij deze gemachtigde opgevraagde stukken toegezonden. Tot deze stukken behoort een verklaring van deze gemachtigde met een uiteenzetting van de visie van de ambtenaar op het vervolg van zijn loopbaan en de begeleiding die hij heeft ontvangen van het ministerie van Defensie.

Bij e-mail van 26 februari 2016 heeft de P&O-adviseur BBBB een memo overgelegd over de mogelijkheden van de ambtenaar tot re-integratie in het arbeidsproces en zijn visie uiteengezet op de opstelling van de ambtenaar in het gesprek van 14 juli 2015.

Bij e-mail van 14 maart 2016 heeft de gemachtigde van de ambtenaar haar zienswijze kenbaar gemaakt op de re-integratie van de ambtenaar in het arbeidsproces en een reactie gegeven op de visie van de P&O-adviseur BBBB op de opstelling van de ambtenaar in het gesprek van 14 juli 2015.

Bij besluit op bezwaar van 15 maart 2016, kenmerk DIS2016004435, heeft verzoeker het bezwaar van 5 oktober 2015 ongegrond verklaard overeenkomstig een advies van de Bezwarencommissie Veiligheidsonderzoeken Defensie van 18 februari 2016. Tegen dit besluit op bezwaar heeft de gemachtigde van de ambtenaar op 21 april 2016 beroep ingesteld bij de rechtbank Noord-Nederland.

De adviesaanvraag van 22 december 2015 is behandeld ter zitting van de commissie op 3 mei 2016. De commissie bestond uit prof. mr. M.J. Cohen (voorzitter), prof. mr. A.W. Heringa (lid) en mevrouw E.L. Snoey (lid) en werd bijgestaan door mr. C.F. Sparrius (secretaris). Namens verzoeker is ter zitting verschenen de heer BBBB, senior P&O-adviseur (hierna: de P&O-adviseur). De ambtenaar is in persoon verschenen en werd bijgestaan door mevrouw AAAA, juridisch adviseur bij de Vakbond voor Burger- en Militair defensiepersoneel VBM. Van de zijde van het secretariaat was bij de hoorzitting als toehoorder aanwezig mevrouw mr. R. Nicasia. Het verslag van de hoorzitting is verwerkt in de onderdelen 2 en 3 van dit advies.

2. Standpunt bevoegd gezag

Het voornemen tot intrekking van de verklaring van geen bezwaar van de ambtenaar is gebaseerd op zijn veroordeling tot 62 dagen gevangenisstraf, waarvan 60 dagen voorwaardelijk met een proeftijd van twee jaar, en 50 uur werkstraf subsidiair 25 dagen hechtenis wegens mishandeling van zijn partner en kind, meermalen gepleegd. Het definitieve intrekkingbesluit bevat de volgende reactie op de zienswijze van de ambtenaar:

- De veroordeling staat in rechte vast en is derhalve als uitgangspunt genomen.
- De omstandigheden waaronder de strafbare feiten zijn gepleegd waarvoor de ambtenaar is veroordeeld, zijn verdisconteerd in het oordeel van de strafrechter over de strafmaat.

Het besluit op bezwaar van 15 maart 2016 is gebaseerd op een advies van de Bezwarencommissie Veiligheidsonderzoeken Defensie van 18 februari 2016 dat samengevat berust op de volgende gronden:

- Zowel de huidige beleidsregel als de beleidsregeling die daaraan is voorafgegaan, beoogt slechts de lichtste vorm van mishandeling uit te zonderen. Het strafbare feit waarvoor de ambtenaar is veroordeeld, valt niet onder deze uitzondering, omdat hierop de strafverzwarende omstandigheid van toepassing is van artikel 304 van het Wetboek van Strafrecht.
- De persoonlijke omstandigheden van de ambtenaar en het gegeven dat hij sinds 2011 niet meer betrokken is geweest bij incidenten geven geen aanleiding om af te wijken van de huidige beleidsregel. Ook het risico dat de ambtenaar als gevolg van de intrekking van zijn verklaring van geen bezwaar zijn baan verliest, geeft daartoe geen aanleiding. Volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State komt een zwaarder gewicht toe aan de beoordeling of er voldoende waarborgen bestaan dat de ambtenaar zijn vertrouwensfunctie onder alle omstandigheden naar behoren zal vervullen. Bovendien zijn voor burgerpersoneel bij het ministerie van Defensie functies beschikbaar waarvoor geen verklaring van geen bezwaar is vereist. De mogelijkheid valt niet uit te sluiten dat een dergelijke functie bij een nieuwe zoekpoging alsnog beschikbaar blijkt te zijn. De overige omstandigheden waarop een beroep wordt gedaan in het bezwaarschrift geven evenmin aanleiding om af te wijken van het gevoerde beleid.

In het memo over de mogelijkheden tot re-integratie van de ambtenaar in het arbeidsproces dat de P&O-adviseur BBBB heeft overgelegd bij e-mail van 26 februari 2016 laat deze zich als volgt over deze mogelijkheden uit:

“De bedrijfsarts geeft in zijn probleemanalyse van 31 augustus 2015 en in het Plan van Aanpak van 8 oktober 2015 aan dat vanwege zijn medische beperkingen en daarbij de situatie van de intrekking van het (lees: de) VGB, er geen mogelijkheden zijn om te re-integreren op een andere werkplek. Deelwerkzaamheden op zijn huidige werkplek, zoals initieel voorgesteld door [het] Dienstencentrum Bijzondere Medische Beoordelingen (BMB) in februari 2015, zijn niet mogelijk vanwege het veiligheidsmachtigingsniveau van de functie als geheel. BMB heeft toentertijd tevens geconcludeerd dat betrokkene ongeschikt is voor zijn eigen werk in volle omvang en op basis van het Defensie Functie-ongeschiktheidsadvies functieongeschikt is (eigen werk voor ten minste 70% niet meer kunnen uitvoeren). In april en mei 2015 is, toen nog geen sprake was van de VGB-intrekking, door [de] werkgever gezocht naar passende werkzaamheden op het niveau van [de ambtenaar], rekening houdend met zijn medische en sociale beperkingen. Dit is niet mogelijk gebleken”.

In het e-mailbericht van 26 februari 2016 waarbij de P&O-adviseur BBBB het zojuist genoemde memo heeft overgelegd, heeft deze zijn zienswijze op de opstelling van de ambtenaar in het gesprek van 14 juli 2015 over diens re-integratie in het arbeidsproces als volgt uiteengezet:

“In een re-integratiegesprek dat heeft plaatsgevonden met [de ambtenaar] waarbij ook zijn echtgenote, zijn gemachtigde en mijn personeelsadviseur de heer [naam personeelsadviseur] aanwezig waren, is door [de ambtenaar] nadrukkelijk gesteld dat hij niets meer te maken wil hebben met [naam dienstonderdeel] en iemand wel van zeer goeden huize moet komen om hem nog aan het werk te krijgen. Van dit gesprek is een verslag gemaakt. Het gedrag dat [de ambtenaar] in dat gesprek vertoonde, was ronduit beschamend: hij was brutaal, confronterend en agressief”.

Tijdens de hoorzitting heeft de P&O-adviseur het memo voorgelezen dat hij heeft overgelegd bij e-mail van 26 februari 2016 en de volgende aanvullende opmerkingen gemaakt. Als P&O-adviseur heeft hij geprobeerd het gesprek tussen de organisatie en de ambtenaar weer op gang te brengen. De samenwerking tussen het lijnmanagement en de ambtenaar was niet optimaal; het lijnmanagement had klachten over de wijze waarop het door de ambtenaar werd bejegend en over zijn gebrek aan stressbestendigheid. Als P&O-adviseur heeft spreker het gedwongen ontslag weten te voorkomen dat het lijnmanagement de ambtenaar had willen verlenen. Hij erkent echter dat de toedeling van passend werk daarna niet optimaal is verlopen. Het gesprek van 14 juli 2015 over dit onderwerp verliep heel onprettig door de agressieve opstelling van de ambtenaar in dit gesprek. Na dit gesprek is het heel lastig gebleken de ambtenaar in het arbeidsproces te re-integreren vanwege de samenloop van zijn medische beperkingen en de intrekking van zijn verklaring van geen bezwaar. Achteraf beschouwd, had de spreker de ambtenaar wel beter kunnen informeren over het verloop van de inspanningen op dit gebied. Die inspanningen zijn echter zonder resultaat gebleven; binnen het ministerie van Defensie ziet men geen mogelijkheden meer om de ambtenaar aan passend werk te helpen.

De P&O-adviseur merkt in antwoord op een vraag vanuit de commissie waarom de ambtenaar niet is overgedragen aan het Dienstencentrum Re-integratie op dat die overdracht volgens de juridische afdeling die hij heeft geraadpleegd geen begaanbare weg was. Daarom heeft de spreker de ambtenaar voor externe arbeidsbemiddeling aangemeld bij de BBO. Deze organisatie heeft hem op 2 mei 2016 bericht dat zij de ambtenaar niet langer bemiddelt, omdat zijn gemachtigde heeft aangegeven dat de ambtenaar fysiek niet in staat is te werken. Of dat zo is, zal moeten blijken uit een werkhervattingsadvies van de bedrijfsarts; het ministerie van Defensie beschouwt zo'n advies als bindend.

3. Zienswijze ambtenaar

De schriftelijke zienswijze van de ambtenaar d.d. 13 november 2014 inzake de voorgenomen intrekking van zijn verklaring van geen bezwaar kan als volgt worden samengevat:

- Ten tijde van het plegen van het strafbare feit maakten de ambtenaar en zijn gezin een hectische periode door. De vader van de ambtenaar was overleden, een zoon van de ambtenaar werd als gevolg van een auto-ongeluk afhankelijk van hulp van de ambtenaar en zijn partner en een andere zoon werd als gevolg van een gebrek aan aandacht recalcitrant. Die zoon zocht de confrontatie op met de ambtenaar, hetgeen heeft geleid tot een handgemeen, terwijl de ambtenaar net een gecompliceerde openhartoperatie had ondergaan. Gelet op het bovenstaande is bij het plegen van het strafbare feit geen sprake geweest van opzet en is de voorgenomen intrekking van de verklaring van geen bezwaar onevenredig.

De gronden van het bezwaar van de ambtenaar tegen de intrekking van zijn verklaring van geen bezwaar kunnen als volgt worden samengevat:

- De functie van de ambtenaar is geen vertrouwensfunctie. Daarom ontbreekt de benodigde juridische grondslag voor de uitvoering van een hernieuwd veiligheidsonderzoek.
- Voor zover er wel sprake zou zijn van een vertrouwensfunctie, valt niet in te zien hoe de ambtenaar in de uitoefening van zijn aan zijn medische beperkingen aangepaste functie de nationale veiligheid kan schaden en dienen de mogelijkheden te worden onderzocht om de aangepaste functie aan te wijzen als een niet-vertrouwensfunctie. Voorts dient vanwege de aard van de aangepaste werkzaamheden te worden afgeweken van het gevoerde beleid.
- Verzoeker veronderstelt ten onrechte dat de ambtenaar is veroordeeld voor zware mishandeling; zijn veroordeling betreft eenvoudige mishandeling van gekwalificeerde slachtoffers.
- Bij de beoordeling of de ambtenaar zijn verklaring van geen bezwaar kan behouden, hadden de volgende omstandigheden mede in aanmerking moeten worden genomen:
 1. Het delict is gepleegd onder zeer specifieke omstandigheden. De ambtenaar had net een zware hartoperatie ondergaan, zijn zoon moest na een hersenbeschadiging revalideren en zijn vader was recent overleden.
 2. De ambtenaar en zijn partner hebben hulp gezocht voor hun gezinsproblemen. De ambtenaar heeft hiervoor zeven maanden onder behandeling gestaan bij de GGZ.
 3. Er kan geen expliciete relatie worden gelegd tussen het delict dat de ambtenaar heeft gepleegd en de vertrouwensfunctie die hij vervult.

De uiteenzetting door de gemachtigde van de ambtenaar bij e-mail van 20 januari 2016 van zijn visie op het vervolg van zijn loopbaan en de ontvangen begeleiding kan als volgt worden samengevat:

- De kans voor de ambtenaar op een baan buiten het ministerie van Defensie is uiterst marginaal gelet op zijn opleiding (LTS), leeftijd, eenzijdige arbeidsverleden en beperkingen.
- Gelet op de volledige arbeidsongeschiktheid van de ambtenaar is hij ten onrechte aangemeld bij de BBO. Voor het overige lijkt er zeker na de schorsing van de ambtenaar vanwege de intrekking van zijn verklaring van geen bezwaar geen aandacht meer te zijn voor zijn situatie. Hij vindt dan ook dat de begeleiding tekortschiet. Dit geldt met name voor de support die hij had verwacht vanuit zijn eigen Defensieonderdeel.

De zienswijze van de gemachtigde van de ambtenaar van 14 maart 2016 op zijn re-integratie en het verloop van het gesprek over dit onderwerp op 14 juli 2015 kan als volgt worden samengevat:

- De ambtenaar blijft van mening dat de begeleiding vanuit Defensie tekortschiet. Gelet op zijn ziekte ligt begeleiding door de BBO niet in de rede, maar zijn de Wet verbetering poortwachter en de Nota herzien re-integratiebeleid defensiepersoneel hierop van toepassing. Daarbij dient de bedrijfsarts te beoordelen in hoeverre de ambtenaar kan re-integreren en is het aan de werkgever om de re-integratiemogelijkheden in het eerste of tweede spoor te onderzoeken. De ambtenaar onderkent dat zijn ingetrokken verklaring van geen bezwaar een complicerende factor is. Het is voor hem dan ook lastig om aan te geven hoe de begeleiding er concreet moet uitzien. Herstel van vertrouwen in de organisatie is daarbij een aandachtspunt.
- In retrospectief bezien, geeft de ambtenaar aan dat de manier van communiceren van zowel de heer BBBB als hemzelf in het gesprek van 14 juli 2015 wellicht niet de schoonheidsprijs verdient. De heer BBBB 'triggerde' de ambtenaar op bepaalde punten, waarop hij soms emotioneel heeft gereageerd. De gemachtigde van de ambtenaar, die bij het gesprek aanwezig was, herinnert zich dat de directe communicatie tussen de ambtenaar en de heer BBBB kon leiden tot wrijving. De kwalificaties 'brutaal' en 'agressief' die de heer BBBB toedicht aan het gedrag van de ambtenaar kan zij echter niet volgen. Daarbij tekent zij aan dat de wijze van communiceren van de ambtenaar gelet op zijn 44-jarige dienstverband bekend zou moeten zijn bij het ministerie van Defensie.
- De ambtenaar heeft tijdens het gesprek van 14 juli 2015 niet gezegd dat hij niet meer wil werken voor het ministerie van Defensie. Hij heeft wel (in stellige bewoordingen) aangegeven dat hij zich op dat moment psychisch niet in staat achtte om bij dit ministerie te re-integreren. Dit moet worden gezien tegen de achtergrond van het feit dat zijn werkgever hem ten onrechte ziek naar huis heeft gestuurd, waarna hij vier maanden niets heeft gehoord, en van zijn gebrek aan stressbestendigheid vanwege zijn stofwisselingsziekte. Indien de ambtenaar in het geheel niet meer zou willen werken voor het ministerie van Defensie, zou de gemachtigde hem niet hebben ondersteund bij het maken van bezwaar tegen de intrekking van zijn verklaring van geen bezwaar. De ambtenaar wil met deze bezwaarschriftprocedure bereiken dat hij op termijn weer kan terugkeren in zijn vertrouwensfunctie.

Tijdens de hoorzitting is van de zijde van de ambtenaar samengevat het volgende verklaard. De ambtenaar legt een pleitnota over en leest deze nota voor. De inhoud van deze nota kan als volgt worden samengevat. Overeenkomstig een advies uit december 2014 om de ambtenaar lichter werk aan te bieden, heeft hij per 1 januari 2015 ander werk gekregen. Hij moest met behulp van een pallettruc artikelen vervoeren van het magazijn naar de expeditie. Omdat de te vervoeren artikelen op een pallet liggen, was dit voor hem licht werk. Om dit werk langer te kunnen volhouden, is de ambtenaar in overleg met zijn leidinggevenden twee dagen per week minder gaan werken. Zijn leidinggevenden vonden dat prima, want dan kon hij het werk nog een aantal jaren blijven doen. Op 19 februari 2015 heeft de direct leidinggevende van de ambtenaar hem echter ziek gemeld en naar huis gestuurd. De ambtenaar heeft tegen die ziekmelding geprotesteerd, maar de naast hogere leidinggevende was het met die melding eens. De ambtenaar is daarna onder protest naar huis gegaan. Hij voelt zich afgedankt, nu hij lichamelijk is versleten nadat hij 45 jaar zwaar werk heeft verricht bij het ministerie van Defensie. Dit gevoel heeft geleid tot het ontstaan van psychische klachten en heeft een negatief zelfbeeld veroorzaakt: de ambtenaar voelt zichzelf niets meer waard. Hij vindt dat hij in de maling is genomen door zijn leidinggevenden, omdat hij met hun instemming twee dagen per week minder is gaan werken om het werk te kunnen blijven volhouden en hij vervolgens door hen ziek is gemeld. Tot de datum van de hoorzitting heeft hij van zijn leidinggevenden

nog geen bevredigende verklaring voor deze gang van zaken ontvangen. Hij is intens verdrietig en er zijn momenten waarop hij het leven niet meer ziet zitten.

De ambtenaar merkt in aanvulling op de inhoud van zijn pleitnota en in reactie op de uiteenzetting van de P&O-adviseur tijdens de hoorzitting op dat deze adviseur diens voorbeeldfunctie totaal niet heeft waargemaakt. In het gesprek van 14 juli 2015 stelde deze adviseur zich naar de opvatting van de ambtenaar schaamteloos op ten opzichte van zijn gemachtigde. Bovendien had hij de bedrijfsarts eerder kunnen inschakelen.

De gemachtigde van de ambtenaar kwalificeert de personeelszorg die de ambtenaar heeft genoten als 'beneden alle peil'. Hij is aan zijn lot overgelaten en zijn klachten zijn niet serieus genomen. Op 19 februari 2015 is hij ziek naar huis gestuurd en daarna heeft hij vier maanden thuis gezeten.

De gemachtigde van de ambtenaar zet uiteen dat de oorspronkelijke aanleiding tot het gesprek van 14 juli 2015 de ziekmelding was van 19 februari 2015, die in de visie van de ambtenaar ten onrechte had plaatsgevonden. Omdat de ambtenaar door deze ziekmelding psychisch ontdaan was geraakt, heeft de spreekster hem geadviseerd zich tot de bedrijfsarts te wenden. Dit heeft geresulteerd in de ziekmelding van 25 juni 2015 door de ambtenaar zelf. Het gesprek van 14 juli 2015 verliep moeizaam. De ambtenaar raakte tijdens dit gesprek geprikkeld door de opmerkingen die daarin werden gemaakt van de zijde van het ministerie van Defensie. De spreekster heeft daarop getracht zich als een bemiddelaar op te stellen. De ambtenaar is uitgebreid ingegaan op zijn persoonlijke omstandigheden en gaf aan dat hij zichzelf niet in staat achtte te re-integreren. Daarop heeft de P&O-adviseur die ook tijdens deze hoorzitting aanwezig is, de ambtenaar gesuggereerd ontslag te nemen. Door deze suggestie is het gesprek geëscaleerd. Spreekster vindt het onjuist dat zij pas na zes maanden een eenzijdig opgesteld verslag van dit gesprek heeft ontvangen. Zij had dit verslag eerder moeten ontvangen. Eveneens vindt zij het onjuist dat dit verslag is overgelegd aan de commissie, zeker nu de inhoud hiervan wordt betwist.

De gemachtigde van de ambtenaar acht de ambtenaar momenteel psychisch niet in staat om te werken. Zij schrijft deze arbeidsongeschiktheid mede toe aan een gebrek aan vertrouwen in het optreden van het ministerie van Defensie als werkgever. Zo heeft de ambtenaar ook na het gesprek van 14 juli 2015 weer maandenlang thuis gezeten zonder personeelszorg te ontvangen. Pas onlangs is hij opgeroepen om op 17 mei 2016 te verschijnen op het spreekuur van de bedrijfsarts. Spreekster verzoekt het ministerie van Defensie de ambtenaar respectvol te bejegenen. Zij acht de Wet verbetering poortwachter ook van toepassing op zieke werknemers van wie de verklaring van geen bezwaar is ingetrokken. De ambtenaar had dan ook niet moeten worden aangemeld bij de BBO maar bij het Dienstencentrum Re-integratie. Hieraan doet niet af dat het niet mogelijk is de ambtenaar te re-integreren bij het ministerie van Defensie zolang hij niet in het bezit is van een verklaring van geen bezwaar. Het ontbreken van een verklaring van geen bezwaar doet immers niet af aan de mogelijkheid de ambtenaar te re-integreren buiten het ministerie van Defensie en ook bij die re-integratie kan het Dienstencentrum Re-integratie behulpzaam zijn.

De gemachtigde van de ambtenaar verzoekt de commissie te adviseren de ambtenaar niet te ontslaan in de eerste 24 maanden na de ziekmelding van 25 juni 2015 en hem daarna te ontslaan wegens langdurige arbeidsongeschiktheid. Eveneens verzoekt zij om overleg over de re-integratie van de ambtenaar. Ten slotte bepleit zij de uitvoering van zijn voorgenomen ontslag in elk geval op te schorten zolang de rechter nog niet heeft beslist op het beroep van de ambtenaar tegen de intrekking van zijn verklaring van geen bezwaar.

4. Overwegingen

De adviesaanvraag heeft betrekking op een situatie waarin een keuze mogelijk is tussen het voorgenomen ontslag op grond van artikel 125e, tweede lid, van de Ambtenarenwet en een ontslag wegens medische ongeschiktheid van de ambtenaar voor zijn functie. Wanneer hetzelfde feitencomplex de toepassing mogelijk maakt van verschillende ontslaggronden, geldt volgens vaste jurisprudentie van de Centrale Raad van Beroep, waaronder de uitspraak van 26 augustus 2010, ECLI:NL:CRVB:2010:BN7063, het uitgangspunt dat aan de werkgever een keuzevrijheid toekomt. Deze vrijheid is echter niet onbeperkt. Zo zal de werkgever

zijn keuze zorgvuldig moeten voorbereiden, daarbij een behoorlijke belangenafweging moeten maken en ook overigens moeten handelen in overeenstemming met de algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Bij de af te wegen belangen kent de Centrale Raad van Beroep een zwaar gewicht toe aan het belang van een ambtenaar die voor zijn functie medisch ongeschikt is bij een zorgvuldig herplaatsingsonderzoek. De Raad heeft dit belang al onderkend in zijn uitspraak van 13 september 2001, ECLI:NL:CRVB:2001:AD5013 en heeft ook in latere uitspraken herhaaldelijk op dit belang gewezen. In zijn uitspraak van 9 augustus 2007, ECLI:NL:CRVB:2007:BB1976, achtte de Raad een overheidswerkgever zelfs verplicht de re-integratie bij een andere werkgever te bevorderen van een ambtenaar die medisch ongeschikt is voor zijn eigen functie en voor wie geen arbeidsmogelijkheden bestaan in de eigen organisatie van die werkgever.

Voor het ministerie van Defensie vloeit deze verplichting ook voort uit de Nota herzien re-integratiebeleid defensiepersoneel. Op grond van paragraaf 1.4.1.3 van deze nota dient een medewerker die medisch ongeschikt is voor zijn functie zes maanden na de eerste ziektedag te worden overgedragen aan het Dienstencentrum Re-integratie. In het geval van de ambtenaar had deze overdracht gelet op zijn eerste ziektedag (25 juni 2015) moeten plaatsvinden op 25 december 2015. De ambtenaar is dan ook ten onrechte aangemeld bij de BBO; hij had moeten worden overgedragen aan het Dienstencentrum Re-integratie. Hieraan doet niet af dat de mogelijkheden voor re-integratie van de ambtenaar in het eerste spoor beperkt zijn door de intrekking van zijn verklaring van geen bezwaar, die bij het besluit op bezwaar van 15 maart 2016 is gehandhaafd. Bij het ontbreken van re-integratiemogelijkheden in het eerste spoor dienen de re-integratiemogelijkheden in het tweede spoor te worden onderzocht. Binnen het ministerie van Defensie is het Dienstencentrum Re-integratie belast met de uitvoering van dit onderzoek. De ambtenaar dient dan ook alsnog aan dit dienstencentrum te worden overgedragen *nadat* de bedrijfsarts zijn resterende benutbare arbeidsmogelijkheden heeft vastgesteld. Door deze overdracht gaat ook de personeelszorg voor de ambtenaar over naar het Dienstencentrum Re-integratie.

De bovenstaande overwegingen leiden tot het volgende advies.

5. Advies

De commissie adviseert geen uitvoering te geven aan het voorgenomen ontslag van de ambtenaar op grond van artikel 125e, tweede lid, van de Ambtenarenwet en hem over te dragen aan het Dienstencentrum Re-integratie *nadat* de bedrijfsarts zijn resterende benutbare arbeidsmogelijkheden heeft vastgesteld.

De commissie stelt het op prijs een afschrift te mogen ontvangen van het op basis van dit advies genomen besluit.

Amsterdam/Den Haag, 12 mei 2016,

Was getekend.

prof. mr. M.J. Cohen,
voorzitter

mr. C.F. Sparrius,
secretaris